

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.—. V oglašnem delu stane petitna enostolna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za tujostvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 15

Maribor, sobota, dne 20. februarja 1937

Leto XII

Balkanska antanta v Atenah

Varuje kolektivno mir in meje

V ponedeljek so se sestali v Atenah delegati balkanskih držav ali balkanske antante. Predsednik grške vlade je izjavil v pozdravnem govoru med drugim:

Vaša navzočnost potrjuje politično važnost tega mirovnega orodja. To je najboljša definicija balkanskega pakta, ki smo ga dne 9. februarja 1934 podpisali v Atenah. Naše štiri države (Jugoslavija, Grčija, Turčija in Rumunija) so se združile, da branijo svoje meje. Naša odgovornost je kolektivna. Prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Bolgarijo nam oznanja srečno bodočnost ne le za obe državi, ampak za vse balkanske dežele.

Dr. Stojadinović je govoril o izpopolnitvi balkanske zveze z zvezo z Bolgarijo, ki je ne le prid Jugoslaviji, ampak vseh balkanskih držav. Doba zmot na Balkanu je minila.

Seji balkanske antante bo sledila že početkom marca najbrže konferenca male antante v Pragi, kjer nameravajo prizadete države na jasn način manifestirati proti raznim vestem v inozemstvu, da se pripravljajo preorientacijo v posameznih državah male antante in balkanske zveze.

O vseh tozadevnih mednarodnih vprašanjih so delegati razpravljali v Atenah ter bodo to potrdili tudi na praški seji male antante.

Gospodarski svet male antante v Dubrovniku

V ponedeljek se je sestel v hotelu »Imperial« v Dubrovniku devetič gospodarski svet male antante. Trgovski minister dr. Vrbanič je poročal o poslovanju sveta v minulemu letu. Sklenjen je bil gospodarski program za celo leto 1937. Po raznih objasnilih, ki so vsebovala apel na bolj živo sodelovanje držav male antante, je izjavil dr. Vrbanič, da je konferenca okrepila malo antanto in da nihče ne more negirati nje obstoja.

Povišanje poslanskih doklad

od Din 1500 na Din 3000 mesečno za nazaj in za naprej

Poslanci dobivajo poleg dnevnice še po Din 50 dnevno za nepredvidene izdatke. Sedaj je upravni odbor Narodne skupščine sklenil predlagati povišanje teh doklad za nepredvidene izdatke od Din 50 na Din 100 dnevno, počenši od 1. aprila 1936 dalje.

Ako bo finančni minister odobril kredit, bo vsak poslanec dobil za nazaj Din 18.000, za naprej pa Din 3000 mesečno, namesto dosedanjih Din 1500.

Prepoved komunistične stranke v Švici? »Matin« poroča iz Ženeve, da je sklenil kanton Ženeva predlagati zvezni vladi, da prepove komunistično stranko.

Socialistično kmečka koalicija na Finskem

Socialni demokrati so izvolili predstavnika kmečke stranke za predsednika republike

Pri volitvah volilnih mož za volitev predsednika republike na Finskem, ki so se vršile v januarju t. l. so izšli socialni demokrati kot relativno najjačja skupina.

Dne 15. t. m. so se sestali izvoljeni volilni možje k volitvi predsednika republike.

Dosedanji predsednik republike Svinhufvud, znan kot velik reakcio-

narec, ki je tudi preprečil, da bi polanskoletnih volitvah, ki so prinesle ogromen porast socialno demokratičnih glasov, bila sestavljena vlada s pritegnitvijo socialnih demokratov, je tudi to pot kandidiral.

Socialni demokrati so s svojimi glasovi odločili v prid predstavniku kmečke stranke in sedanjemu ministrskemu predsedniku Kyösti Kalli-

ju, ki je bil s 177 glasovi izvoljen za predsednika Finske republike.

Z izidom volitev državnega predsednika je tudi odločeno o bodoči koaliciji pri vodstvu državnih poslov na Finskem, ki bo sestojala iz socialni demokratov in kmetov.

Tako se v vseh nordijskih državah uveljavlja sodelovanje med socialisti in kmeti v blagor narodov in držav.

Hrvaški fašist umoril delavca socialista

Nadvse žalosten dogodek pri volitvah obratnih zaupnikov v Belišču

Dne 15. februarja so se vršile v Belišču v tovarni Gutmann volitve obratnih zaupnikov. Pri teh volitvah sta bili vloženi dve listi: ena z nosilcem s. Franjo Vančinom, tajnikom podružnice Občega radniškega saveza in županom občine Belišče, druga je bila lista Hrvaškega radniškega saveza.

Listi sta dobili enako število mandatov. Pri volitvi glavnega zaupnika je žreb odločil za s. Franja Vančino.

To je zelo razljutilo pristaše nacionalistične hrvaške delavske organizacije, najbolj pa nekoga Franja Zetovića, ki je po opravljeni volitvi pričakal s. Vančino in ga zabodel z nožem v srce, da je na mestu izdihnil.

Zverinski zločin je bolešno odjeknil v vrstah vsega razredno zavednega delavstva. Ni dvoma, da je zločinsko dejanje Zetovića posledica sistematičnega nacionalističnega hujskanja proti socialističnemu delavskemu gibanju, ki se že dalj časa občuti širom Hrvatske.

Moralni krivci tega zločina so vsi tisti besedniki hrvaškega nacionalizma, ki so v svoj program privzeli gesla in metode fašističnih gi-

banj in jih proglasili za svoj evangelij.

Ako pojde hrvaško gibanje po poti, ki mu jo kažejo ti ideologi, bo zajadrlo v čisti fašizmu, ki izključuje vsako demokracijo. Demokracija pomeni toleranco vseh, tudi nasprotnih na demokratični osnovi zgrajenih gibanj, nacistični fanatizem in pobijanje nasprotnikov pa so izrodki fašizma.

Ali so se jugoslovanski narodi zato borili proti jugofašizmu, da ga bodo zamenili pokrajinski fašizmi?

Zavedamo se ostrine teh besed. Napisali smo jih v očigled dejstvu, da oficijelno časopisje hrvaškega gibanja ni smatralo za potrebno, zverinski zločin sfanatiziranega divjaka kakorkoli obsoditi. Obsodile ga niso tudi ne oficijelne instance nacionalističnega HRS, kar je treba še posebej poudariti.

Ali mislite, gospoda, da je umoriti socialista stvar, o kateri ni vredno govoriti?

Zgoraj opisani zločin je zrcalo, kako strupeno in škodljivo je vsako nasprotniško delovanje med delavstvom, ki ima namen cepiti njega sile bodisi v interesu političnih ali razrednih nasprotnikov delavstva.

Kdo skrbi za polno zaposlitev rudnikov v Bosni?

V državnih rudnikih v Sloveniji vlada prav takšna mizerija kot v nedržavnih. Dela se, dokler je pač kaj naročil, ko nehajo naročila, se delo ustavi. Seveda zanima javnost vprašanje, zakaj ni naročil v državnih rudnikih, čeprav je znano, da so potrebe države po premogu vedno večje.

Številke o produkciji premoga v državnih rudnikih v teku lanskega leta kažejo, da je »krize« v državnih premogovnikih kriva nepravilna razdelitev naročil.

V l. 1936 so producirali državni premogovniki 1.512.126 ton premoga, t. j. za 50.000 ton več, kot pa leta 1935.

Med tem ko so bili rudniki v Sloveniji in — začudo tudi v Srbiji — slabše zaposleni, so bosanski rudniki producirali 150.000 ton premoga več kot l. 1936.

Gotovo ni človeka, ki bi bosanskim rudarjem ne privoščil dobre konjunktore. Na drugi strani pa zopet ne gre, da so rudarji v državnih rudnikih v Sloveniji polzaposleni, med tem, ko se v Bosni morajo uvajati ali novi šilhti ali pa se podaljšuje delovni čas.

Kdo skrbi za Bosno? In zakaj se ne vodi enaka briga za rudarje v Sloveniji?

400 delavcev utonilo pri gradnji mostu

ker se je podrli jekleni obok

Pri gradnji mostu v San Francisku v Kaliforniji se je dne 18. t. m. zrušil jekleni obok v višini 70 metrov nad morskim prelivom. 400 delavcev, ki so bili zaposleni pri delu, je strmoglavilo z viška v morje. Kolikor jih padajoči jekleni kos mostne konstrukcije niso pobili, so padli

živi v morje, kjer pa so vsi do zadnjega utonili.

S 400 človeškimi žrtvami si bo ameriška tehnika, čije naloga je izključno le, služiti kapitalističnemu profitu, pridobila novih izkušenj, kako je mogoče z najmanjšim dopustnim rizikom doseči največji poslovni uspeh.

Kardinal Faulhaber

očita Nemčiji kršitev svobodno sklenjene pogodbe

Nemški kardinal Faulhaber je pričel v nedeljo v cerkvi sv. Michaela v Monakovem ofenzivo proti nemškemu fašizmu s tem, da je očital vrsto kršitev konkordata, ki je bil sklenjen 1932 med Vatikanom in Nemčijo. Režim pleni pastirske liste, zaprl je konfesionalne šole, zapira katoliške duhovnike in redovnice. Vrše se tudi obrekovanja visokih cerkvenih dostojanstvenikov.

Konkordat je režim sklenil samo zato, da je pridobil čas; sedaj pa je že ugoden trenutek, da izloči ves cerkveni vpliv. Cerkvenih dostojanstvenikov se je lotil obup ter pravijo: »S konkordatom izgubimo svoje glave, brez njega bi nas obglavili in vlačili po cestah. Kakšna je torej razlika?«

Kardinal Faulhaber je povdaril, da pomenijo njegove besede še enkratno poizkus za spravo v nacionalnim socializmom. Če bi se konkordat uknil, bi to zaupanju, ki naj ga ima Nemčija v inozemstvu, povzročilo jako veliko škodo.

Zakaj oboroževanje ne prinaša blagostanja?

Vzroki pomanjkanja.

V listih čitamo, da v Nemčiji primanjkuje masti, mesa, stanovanj itd. Ako hočemo spoznati vzroke, je treba, da si ogledamo naslednji račun, ki ga je napravil nek poljski vojaški pisatelj in katerega citirajo tudi nemški vojaški listi. Gre za izračunavanje enodnevnih potrošnje municije za armado, ki šteje 15 divizij (180.000 mož). Potrošnja municije za en sam dan boja znaša za vsako puško 5 strelcev, za lahko strojnico 60, za težko 180, vsega skupaj okoli en milijon patronov. Lahka in težka artiljerija pa porabi 12.500 šrapnelov in granat. Za izdelavo te municije je treba 100.000 delovnih dni, t. j. ako se hoče 180.000 ljudi boriti en sam dan, mora 100.000 ljudi ves dan delati, da jim pripravi potrebne količine municije. Če pomislimo, da teh 100.000 delovnih dni pomeni tisoč stanovanjskih hiš (v enem dnevu), potem vidimo, kaj pomeni oboroževanje in zakaj v deželah, ki se živahno oborožujejo, t. j. ne mislijo na ničesar drugo kot na orožje, počasi zmanjkuje vsega kar je potrebno za življenje.

12.000 vreč peska iz nasipa je odnesla narasla Karašica in poplavlila 3000 oralov državnega posestva Belje.

Pred Madridom protiofenziva vladnih čet

Na jugozapadu Madrida se vojuje že več kot teden dni veliki boji ob bregovih reke Jarame. Sovražnik, ojačen s številnimi odredi nemške regularne vojske, je napadel iz smeri Valciamadrid — Ciempozuelo proti Jarmi. V prvem navalu se mu je posrečilo prodreti do bregov reke Jarame, ki jo je ponekod prekoračil in sicer pri Argandi in San Martino de la Vega. Cilj teh napadov je bil, presekat cestno zvezo Madrid—Valencija in obkrožiti Madrid z jugovzhodne strani.

Dne 14. t. m. se je posrečilo vladnim četam napad ustaviti. 16. t. m. pa so vladine čete začele s protiofenzivo in pognale sovražnika čez Jarame nazaj. Sovražnik je utrpel silne izgube na mrtvih in ranjenih ter zapustil vladnim četam velik plen vojnega materijala.

Tudi Abesinci (Somalijci) v Španiji

Na vladino stran je prešlo več sto nacistov. Med temi je bilo 300 Somalijcev. Vlada sedaj preiskuje, kako so ti prišli v nacistično vojsko in kdo jih je poslal tja.

6 nacističnih letal sestreljenih

Te dni se je odigrala nad mestom Tarancon, 17 kilometrov južno od Madrida, največja letalska bitka med 50 nacističnimi in vladnimi letali. Nacistična letala so napadla mesto in vrgla mnogo bomb, ko so se nenadoma pojavila nad njimi vladina letala. Razvil se je boj, ki je trajal 40 minut, dokler ni šest na-

cističnih bombarderjev zajel požar in so strmoglavili na zemljo, nakar so se ostala nacistična letala porazgubila v raznih smereh.

80.000 Italijanov in Nemcev

regularne armade se bori v Španiji na strani Franca. V armadi španske vlade pa je 15.000 prostovoljcev iz vseh delov sveta. Za njih pa da za

Nevmešavanje sklenjeno?

Po novejših poročilih se je londonski odbor proti volji Portugalske zedinil, da se izvede nadzor nad nevmešavanjem v Španiji. 20. t. m. naj bi stopila v veljavo prepoved pošiljanja prostovoljcev v Španijo in istega dne naj bi začela tudi kontrola vse španske in portugalske obale.

Ali se bo kontrola res pričela izvajati ali ne, še ni mogoče reči. To je ena stvar, druga pa je, če bo tudi resnična. Ali bo medsebojna? Ali ni

mogoče, če ne bi bilo medsebojne kontrole, da bi služila prav ta kontrola za okrilje nove pomoči Italijanski in nemški tisk se namreč brani nadkontrola demokratičnih velesil, ki bi pa bila že zaradi mednarodnega zaupanja prav potrebna, ker je v veliki meri za

Velika nevarnost je tudi v tem, da se rešitev kontrole zavlačuje, kar nudi le priliko, da se sabotaža politike nevmešavanja nadaljuje in pospeši.

Pregled svetovnih dogodkov

od 4. do 11. februarja 1937

11. februarja: Odbor za nevmešavanje: Dne 10. in 11. februarja je zasedal pododbor odbora za nevmešavanje v Londonu, ki je pregledal odgovore na dne 28. januarja razposlano vprašalno polo o nadzorstvu na vodi in na kopnem. Kar se tiče rekrutacije prostovoljcev, »se opazi, da hočejo interesirane vlade raztegniti dogovor tudi na to področje in da želijo, da bi ta raztegnitev v okviru predlaganega načrta čim prej stopila v veljavo«. Pri obravnavanju vprašanja nadzorstva mej na suhem, je Portugalska ponovno poudarila, da ne more dopustiti nadzorstva nad portugalsko - špansko mejo. Glede vprašanja nadzorstva na vodi sta stavili Portugalska in USSR svoje zahteve glede sodelovanja, katere so bile v osnovi sprejete. Po sedanjem načrtu bi sredozemsko obrežje nadzorovali Italija in Nemčija, atlantsko obrežje pa francosko in angleško vojno brodogradnja. Italija in Nemčija zahtevata razen tega pravico za sebe, da smeta ustaviti vsako sumljivo ladjo.

V rasni Nemčiji nemogoče. Prihodnje leto 30. junija bo mednarodni skavtski kongres v Washingtonu. Zastopani bodo skavti, pripadniki 40tih narodov, celo črnci in Indijanci. Predstavniki nordijske rase iz fašistične Nemčije bodo gotovo, dosledni svojemu načelu, da med pripadniki manjvrednih ras nimajo kaj iskati, ostali doma.

Pogajanja za kolektivno pogodbo pri KID

so obstala na mrtvi točki. Raznih upravičenih delavskih zahtev podjetje noče sprejeti, nekaterim je pa ugodilo. V pondeljek, dne 15. t. m. so se delavske delegacije vrnilo domov. KID je dala rok teden dni, do 22. t. m., da se podpiše pogodba v stanju, kakor je bila doslej dogovorjena, brez onih stvari seveda, ki jih podjetje ne prizna. Delavske de-

legacije se zdaj na Jesenicah permanentno razgovarjajo in še ni padla odločitev, kako in kaj. Važen bo prihodnji pondeljek, ki bo odločil, kakšno bo v bodoče sodelovanje med KID in delavstvom. Ali prijateljsko in sodelujoče — ali prisilno in pod diktatom. O razvoju bomo še poročali.

Doma in po svetu

Racija na vžigalnike in delavstvo v državnih podjetjih. Pretekli teden so finančni organi po raznih krajih izvedli prav temeljit lov na posestnike vžigalnikov in so jih ponekod zaplenili kar na stotine. Za privatne lastnike prepovedanega blaga je stvar bolj enostavna: Din 100 kazni in Din 30 takse ter izguba kresila. Drugače je stvar za tiste, ki se nahajajo v državnih podjetjih, pa jim finančni organi zaplenijo tako blago. Poleg kazni, ki jo izreče pristojna finančna oblast, pridejo še v disciplinsko preiskavo, pri čemer najbrž tudi obvisi. V državnem rudniku v Zabukovci je ravnateljstvo nabilo oglas, da bo vsak rudar, pri katerem finančni organi zaplenijo vžigalnik — odpuščen. To je gotovo preostra kazen, toda kdo bi mogel danes preprečiti take drakonske odredbe. J. ...

Nič ne vidi. Nemški nacistični list »Das schwarze Korps«, ki se pri nas svobodno kolportira, prinaša zelo čedne slike o katoliških duhovnikih,

škofih in papežu, zabeljene z mastnimi ocvirki v obliki člankov. Kaj ko bi »Slovenec« enkrat ponatisnil kakšne take karikature in malo poklical na pomoč?

Da ne bi preveč pojedel. Neka kmečka žena, mačeha nedoraslega dečka iz okolice Ljutomerja je prišla na grozno idejo, kako preprečiti, da bi otrok, obdarjen z velikim apetitom, preveč ne pojedel. Zadržila mu je steznik okoli trebuha, da se mišičevje ni moglo več prosto gibati. Dete je hiralo, dokler ni nekega dne učiteljica odkrila pravega vzroka temu hiranju. Ker so nastopile težke posledice za otrokovo zdravje, se bo nečloveška mačeha morala zagovarjati pred sodiščem. Kaj ...

15 letni morilec. 15 letni kmečki sin je s sekuro umoril 71 letno kmetico A. Neudekerjevo iz Jelovca pri Poljčanah. Včasih smo se zgledovali nad kriminalnostjo mladine v drugih državah, danes pa smo sami prišli tako daleč. Ljudstvo ...

Tone Maček:

Srečka Svetega Vincencija

Gospod Roženkranc je tekel z brzojavko na pošto. Ves ostali dan je preživel v mrzlični razburjenosti. Stopil je popoldne h gospodu Goričniku in mu ves vesel javil:

»Teta mi je pisala, da je denar že odposlala. V par dneh gremo na sodnijo. Pustiti pa morate sadje na drevju. Ga bom jaz obral.«

Nameraval je tudi Barbko razveseliti in ji razkriti svojo tajnost, a se je premislil.

»Presenetil jo bom raje s šopom mavrično pisanih »jurjev« v roki in bom užival ob učinku, ki ga bo to imelo nanjo.«

Gospodinja je plačal ta dan hrano in stanovanje za tekoči mesec in pomislite, primaknil ji je celo »kovača«, kar se poprej ni nikdar zgodilo. Gospodinja se mu je kar čudila, zlasti še, ko ga je slišala, da v svoji sobi precej neoprezno hodi sem in tja in glasno poje in to ne samo po božne pesmi, ki se jih je naučil v

cerkvenem zboru, temveč je zakrožil celo tisto:

*Bod' moja, bod' moja
ti bom lešnikov dav,
boš tiste potovkla,
bom drugih nabrav ...*

To je bilo nekaj nezaslišanega. Človeško srce je pač kakor aprilsko vreme: zdaj se vsuje ploha, zdaj zopet posije solnce. Kam je zginil ves mučni nemir od včeraj? More li košček počekčanega papirja vstvarjati tolikšne izpremembe v človeku?

Proti večru se je odpravil na pošto povprašat po brzojavki. Kar tako, ker ravno ni imel kaj drugega početi. O svoji sreči ni več dvomil.

»Je li prišla kaka brzojavka na naslov Roženkranc ali Goldstein?«

»Ne, nič ni prišlo. Sicer pa, kaj hodite vprašati? Če pride, jo bomo itak dostavili.« se je obregnila sitna poštarica in zaloputnila okence.

No, kaj pa se vsaja, je pomislil gospod Roženkranc. Če ni, pa ni. Saj ni nič zato. Kako morejo biti na svetu tako nezadovoljni in sitni ljudje, medtem ko se njemu ves svet smeje.

Drugo jutro mu je gospod Goldstein, ko je stopil k njemu, že od daleč molil brzojavko.

»Žal, gospod Roženkranc, nič ne bo. Bila je pomota.«

Roženkrancu so se zašibila kolena.

»Kako pomota. Saj je vendar črno na belem ...«

»Pomota, pomota. Tiskovna pomota je. Tukaj pišejo. Stavec, ki je stavljal, je narobe tipkal. Moralo bi se glasiti 215.261, a ne 215.291. Kaj takega se često dogaja. Glavni dobiček je zadela številka 215.261, ki jo ima bogve kdo.«

Roženkranc se je sesedel na stol. Na čelo mu je udaril hladan znoj.

»Le potolažite se. Saj to ni nič tako hudega. Če vam enkrat ni bila sreča mila, vam bo pa drugič. Poskusite mogoče z razredno loterijo? V njej boste imeli več izgleda. Vam smem dati eno? Imam prav srečne številke na razpolago.«

Gospod Roženkranc je samo trudno odmahnil z roko in odtaval na cesto. Vse okrog njega se je zrušilo, ničesar več ni videl pred seboj, kakor mračno, sivo brezdanjost. Vsi

Kongres češkoslovaške socialne demokracije

Češkoslovaška socialnodemokratska delavska stranka bo imela v dneh 15., 16. in 17. maja t. l. v Pragi svoj XVIII. redni kongres stranke, ki bo razpravljal o političnem razvoju v Češkoslovaški republiki in v tujini, o taktiki in nalogah stranke, o boju za gospodarsko demokracijo in o stališču stranke do kmetov. Kakor vidimo, se lahko v Češkoslovaški republiki delavstvo še vedno uveljavlja politično in s tem pri vodstvu državne politike.

Od 1. aprila povišane plače in pokojnine. Državni nameščenci in vpo-kojenci so na moč veseli. »Slovenec« je v svoji četrtkovi izdaji z velikimi črkami objavil vest, da bo Maribor s 1. aprilom pomaknjen v I. draginjski razred. Zaenkrat je sicer o tem govoril samo poslanec dr. Veble v proračunski debati, ...

60.000 S na račun zimske pomoči je bilo poneverjenih pri graški deželni vladi. Dasi so uradništvu in javnosti znane celo nekatere podrobnosti, se s preiskavo odlašajo. Starejši uradniki, ki so bili vajeni vršiti svoje delo vestno in pošteno, so za-prepaščeni. Naš informator nam pravi, da je imel priliko govoriti z enim izmed njih (ki je znan klerikalec vendar ne pristaš fašizma), rekel mu je: »Kako dolgo bodo te razmere v Avstriji še trajale? Saj to je strašno, take korupcije ni bilo nikoli, kakor se je razpasla v stanovščini!«

Razmere v socialnem zavarovanju v stanovski Avstriji. Pri bivšem »Verbandu der Krankenkassen« (ki ga je ustanovil Vincenc Muchitsch, bivši graški župan) sedaj »Arbeitsgemeinschaft der Krankenkassen«, ki ji načeljuje drž. svetnik Krenn, nameravajo vpokojiti polovico uradništva, en del pa dodeliti splošni bolniški blagajni. Vpokojen naj bi bil tudi šef zdravnik bolniške blagajne z 800 S mesečno. Ker pa noče na to pristati, mu ponujajo poleg penzije plačo v znesku S 24.000 za eno leto naprej in za nadaljnje leto še S 12.000. Vpokojuje šef zdravnik je aktualna, ker se poteguje za to mesto zet deželnega glavarja, dr. Gruber, ki je od l. 1934 zdravnik v »Altersheimu« in ima kot tak posla čez glavo.

Španska republikanska vlada je zgradila ob času državljanske vojne 3640 novih šol. Zgradila je tudi mnogo zavodov za sirote padlih v bojih.

Največja knjižnica na svetu je javna knjižnica »Saltihova-Sčedrina« v Leningradu, ki šteje sedaj že 10 milijonov knjig. Prej je imela 7 milijonov knjig, pa so ji priključili knjižnico iz Petropavlovske trdnjave z 2 milijona in knjižnico samostana Aleksandra Nevskega z 1 milijonom knjig.

njegovi upi so padli v vodo, vse njegove lepe sanje so se razblinile v nič. Parcela s hišo je zanj nedosegljiva, brezskrbno življenje ob strani Barbke je nemogoče. Ne bo se ji niti več upal pokazati pred oči. Ničesar več nima. Če bi še vsaj ne bil tako lahkomiselno napravil službe. Na cesti je, brez sredstev, brez najmanjšega upanja za bodočnost, brez človeka, ki bi mu pomagal ali ga vsaj tolažil. »O jaz nesrečnik!« je vzdihoval; ni se pa mogel povzpeti tako visoko, da bi bil vzdihnil: »O, jaz norec!«

Zatekel se je v cerkev iskat tolažbe, ko pa je zagledal tam v kotu podobo svetega Vincencija, ga je pograbila taka jeza, da ni mogel prav nič moliti.

»Ti si kriv! Prisodil si denar raje kakemu bogatašu, kakor pa meni, svojemu čestilcu. Dvomim pa, da bi Ti oni drugi kaj več dal od tega, kakor bi ti jaz.«

Tu se je naenkrat spomnil nečesa, nečesa neprijetnega, kajti osramočen je povsili glavo in se izmuznil iz cerkve.

(Dalje prihodnjič.)

Iz naših krajev

Trbovlje

Redukcija pri podjetju Dukič

Podjetje Dukič in drug je v Trbovljah nekaj podnajemnik pri rudniku in je v zadnjem času zaposljevalo 360 delavcev. Nenadoma je pa s 13. februarjem odpovedalo službo 162tim delavcem z izgovorom, da vsled plazovja ne more delati naprej. Redukcija sama na sebi je pa bila izvedena na tako nesocialen način, da se zgraža vsa javnost. Med reduciranimi je namreč čez 50 oženjenih, ki imajo že veliko let članstva pri Bratovski skladnici. Nadalje so bili reducirani delavci, ki so pri rudniku ali podjetju zaposleni že 18 let. Tudi ostali reduciranci imajo večje število let zavarovanja. Pač pa je podjetje obdržalo v delu delavce, katerim bi ne bilo potrebno, da morajo delati pri podjetju. Vsestranske intervencije delavskih zaupnikov so v teku.

Občni zbor »Vzajemnosti«. V nedeljo, dne 21. t. m. se bo vršil s pričetkom ob 9. uri dop. v »Delavskem domu« občni zbor delavskega kulturnega in izobraževalnega društva »Vzajemnosti«. Dolžnost članov je, da se občnega zbora vsi udeležijo.

Umrl je po daljšem bolehanju dne 17. t. m. šolski upravitelj in bivši župan Gustav Vodušek. Pokojnik je bil v Trbovljah splošno znana in spoštovana oseba.

Zastopstvo v II. skupini. V dosedanem zaupniškem zboru II. skupine so bili zastopani tudi zaupniki krščanskih socialcev iz rudnikov: Huda Jama, Krmelj, Črnomelj in Stranice. Ako posledje ne bodo več, naj vedo, da se imajo za to zahvaliti intervencijam svojih voditeljev za preložitve volitev.

Grize

19. občni zbor podružnice ZRJ bo v nedeljo, dne 21. februarja t. l. v prostorih s. Zupanca Ivota I. v Migojnicah ob 9.30 uri dop. Vabljeni vsi člani in somišljeniki. Soderugi, s tem občinim zborom bo ZRJ stopila v 20. leto neumorne razredne borbe proti kapitalu. Mnogo imamo znamenovitih uspehov, pa tudi žrtev. Zato velja še v nadalje naš klic: Strnimo se in zmagali bomo! Družnost!

Predavanje o nalogah delavske žene priredi v nedeljo, dne 21. t. m. s pričetkom ob 3. uri popoldne tukajšnja podružnica »Vzajemnosti«. Predavanje se bo vršilo v prostorih s. Zupana v Megojnicah. Predavateljica s. Stupan Milica. Soderuzice in soderugi pridite v polnem številu.

Kranj

Novo postopje OUZD bo v nedeljo, dne 21. februarja ob 10. uri slovesno otvorjeno. Poleg zastopnikov raznih društev, organizacij in drugih merodajnih predstavnikov, so vabljeni k slovesnosti tudi delavski obratni zaupniki. Zeleti je, da se tudi ostalo delavstvo slovesnosti številno udeležijo.

Javno zborovanje sklicuje podružnica SGRJ v nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. uri v dvorani restavracije Semen. Poročal bo tajnik ljubljanske podružnice stavbincev s. Ganzitti. Stavbinci, pridite vsi, da bomo ob pričetku sezone pripravljani.

Naročniki, vljudno vas opozarjam, da z naročnino ne zaostajate. Naročnino lahko poravnate po svojih zaupnikih ali pa osebno pri meni. V to svrhu sem na razpolago vsako nedeljo od 9. do 11. ure v lokalu restavracije »Semen«. — Dotičniki, ki na naročnini dolgujejo še kakršenkoli znesek za leto 1936, ga morajo poravnati vsaj do 28. februarja, ker v nasprotnem slučaju jim bo uprava žal morala list ustaviti. Kdor pa bi zaostanek mogel poravnati šele tekom meseca marca, mora o tem osebno obvestiti poverjenika. Pri tem pridejo v poštev le stari naročniki. — **Poverjenik.**

Delavci, zahtevajte v brivskih lokalih »Delavske Politike«. Brivci, ki so na njo naročeni, so: Vait Gabriel, Kunstelj Stanko in Kos Peter (Primskovo). Apeliramo na vas, da to upoštevate!

Jesenice

Proračunska seja jeseniške občine se bo vršila v nedeljo, dne 21. t. m. popoldne ob 3. uri v občinski posvetovalnici. Ker je seja zelo važna in bo treba urediti občinske doklade predvsem v skladu z novim 35 odst. banovinskim pribitkom za šole in ev. z novimi mezdami v tovarni, je zanimanje za sejo zelo veliko. Vse soderuge vabimo, da se seje udeležijo kot gostje, da to večina videla, da se občani zanimajo za nje delo in nedelo.

Volitve v Bratovsko skladnico se bodo vršile v soboto, dne 27. t. m. po novem pravilniku o volitvah. Rok za vlaganje list je bil 17. t. m. in kakor smo poučeni, so bile vlozene tri liste: SMRJ, JSZ in NSZ, ki jih pa mora volilni odbor še potrditi. Kako zanimanje bo za volitve, bo precej odvisno od zaključka pogajanj za kolektivno pogodbo. Položaj je pa slej ko prej napet.

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zv. (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilmi »Nesmrtne gosli« (Stradivari) z G. Froehlichom v gl. vlogi. Med dodatki tudi domači zvočni kulturni film in Paramountov zvočni tehnik. — Sle-di vefilmi »Ženski raj«.

Litija

Esperanto, mednarodni pomožni jezik je tudi delavskemu gibanju dobrodošel. Saj je z njim možen sporazum s soderugi iz celega sveta in to brez velikih težkoč. Esperanta se človek nauči z lahkoto. Kakor smo doznali, bo pri nas začel tečaj za učenje tega jezika. To zamisel pozdravljamo, želeč, da se čim več soderugov iz naših vrst priklasi v tečaj.

Maribor

Stavbinski delavci se gibljejo

Preteklo nedeljo se je vršil zelo dobro obiskan občni zbor podružnice Zveze stavbinskih delavcev Jugoslavije. Shod je otvoril predsednik s. Ornik. Poročal pa je s. **Tratnik**, tajnik oblastne podzveze iz Ljubljane, ki je podal pregled poteka pogajanj z delodajalci za obnovu kolektivne pogodbe. Dosedaj so pogajanja ostala brez uspeha. O bodočem delu in nalogah organizacije je poročal s. **Petejan**. Pojasnil je položaj stavbincev v Mariboru in naglasil potrebo močne strokovne organizacije. Orisal je naloge zaupnikov ter važnost izobrazbe in naročanje delavskega časopisja, zlasti

Priprave za nov občni zbor požarne čete. Kot znano, je gasilska župa razveljavila občni zbor mariborske požarne čete, ker ni bil pravilno sklican. Odgovorna za nepravilno sklicanje občnega zbora je stara uprava, ki je sedaj zopet prevzela funkcije in jih bo vodila do novega občnega zbora. Zdi se, da bo tudi novi občni zbor potekel v znamenju nasprotstev med staro upravo in opozicijo, ki ima večino. Ta večina utegne biti še nekoliko večja, ker bosta na prihodnjem občnem zboru lahko glasovala tudi g. prof. Mlakar in pa vodja avtobusnega prometa g. Jerebič, katerima je vodja mestnega konskripcijskega urada in tajnik požarne čete g. Kramberger na zadnjem občnem zboru osporil glasovalno pravico, češ, da ju odbor še ni sprejel. Opozicija pravi, da bo nastopila še ostrejša proti sedanjemu odboru, ki niti občnega zbora ni pravilno sklical in s tem dokazal, kako zna vršiti svoje posle.

Glasbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev bo imelo v nedeljo, dne 7. marca s pričetkom ob pol 15. uri v Gambinovi dvorani svoj 12. letni občni zbor. Člani so vabljeni, da se občnega zbora udeležijo in pripeljejo s seboj tudi svoje. Po končanem zboru prosta zabava. Odbor.

Nočno lekarniško službo vršita od 20. do 27. februarja lekarni Minařek in Rems.

O mostu čez Dravo na Pobrežje, o katerem je »Slovenec« pisal zlasti ob priliki občinskih volitev na Pobrežju, se ne čuje ničesar več, čeprav postaja to vprašanje vsak dan bolj pereče. Osebni promet narašča, prevažanje z brodom pa je zamudno in nepraktično. Most bi se odplačal magari z mostnino, ki bi se pobirala v višini, kolikor stane sedaj prevoz z brodom. Mogoče pa to vprašanje le ni tako nerešljivo.

Delavec — umetnik v stradanju. Naročnik-delavec nam piše: Opravljati moram eno najbolj napornih del v naši tovarni in zaslužim Din 32 na dan. Mesečno imam 24 do 25 posadov, kar znaša največ do Din 800. Razni odtegljaji znašajo mesečno Din 130. Stanovanje (vkljub temu, da je skromno in premajhno) plačam Din 160 na mesec, za kurivo Din 50, za preživljanje sebe, žene in dveh otrok mi ostane torej celih Din 400. Žena mi je zbolela in mora po nasvetu zdravnika uživati dobro hrano, predvsem pa mora imeti dnevno po 2 litra mleka in druga tečna in krepilna jedila. V slučaju, da tega nasveta ne bo upoštevala, po mnenju zdravnika za njo ni rešitve. Objavljeno navedeno v »D. P.« mogoče se bo našel kdo, da me nauči računati, kako se s tem zaslužkom (za naporno prislužene dinarje) lahko preživi in zdravi 4 člansko družino. Ne imenujte pa mojega delodajalca, ker je maščevalen.

Celje

Vse naročnike našega lista, ki so z naročnino v zaostanku, opozarjamo, da jo čimprej poravnajo, sicer bomo prisiljeni, da jim list ustavimo. **Uprava »D. P.«** v Celju.

O spremembah v javnih službah se še vedno mnogo sušlja, tudi o raznih vzrokih in krivcih. Nikakor tudi ne prenela debata radi premetstive učitelja g. Miloša Preloga, ki je bil jako priljubljena osebnost v Celju. Premeščen je bil brezvoljno v gorsko vas Svetina, ki leži visoko nad Celjem, dve uri hoda iz mesta. K...

Kino »METROPOL« Celje prinaša: 20., 21., 22. februarja: JULIKA (žetev). V glavni vlogi Paula Wessely in Atila Hörbiger. 23., 24. februarja: VERONIKA, slager komedija sedanosti. V glavni vlogi Hans Moser, Gretl Theimer, Theo Lingon. 20. febr. ob 14 uri, 21. febr. ob 10.15 in 14 uri MATINEJA, GENERAL GARCIA. Vsi prostori Din 3:50 in 4:50.

Ptuj

Občinska politika

bi morala biti ... tudi je, veren odraz prav posebnih socialnih in gospodarskih razmer, ki vladajo pri nas. Ptuj je mesto s popolnoma zaostalo gospodarsko strukturo. V dobi konjunkturo močno razvita trgovina in obrt, popolnoma navezana na konzum čisto kmečke okolice, živi danes, ko je oslabela kupna moč te okolice, v svojem razsulu. Industrija se razen par malih podjetij sploh ni razvila v Ptuj in tako nimamo tu močnejšega sloja, delavcev in namesčencev, ki so tudi v časih težkih kriz in depresij oni element, ki jamči vsaj neko gospodarsko življenje. Merodajni faktorji niso v časih, ko se jim je nudila prilika, da s pametno občinsko politiko omogočijo drugačen razvoj gospodarskega življenja v Ptuj, ko bi bili lahko privabili sem močna industrijska podjetja, kakor n. pr. današnji »Tivar«, storiili ničesar v tem pravcu. Ravno tako tudi danes ti faktorji niso kos položaju, ... Oglejmo si njihova prizadevanja in pokažimo gospodom s tega mesta najbolj pereče probleme, ki se jih mora začeti vsaj danes reševati.

Dne 21. m. m. je bila javna seja mestnega sveta. Na dnevnem redu je bila upravna priključitev okoliških občin mestu. Upravni poslji so bili prevzeti že 18. m. m. Vprašanje premoženja pride pred razsodišče. Ostali del prebivalstva iz Grajene se ravnotako želi priključiti. Sedaj pa nastane **problem socialnega skrbstva**, ki je v naši občini priznano pomanjkljivo (celo za razmere, ki so trenutno merodajne) urejeno. Obdavčitev, doklade, razne takse, ki jih okoliški kraji niso poznali v taki meri, to bomo obravnavali drugič in posebej. Za sedaj pa pribijemo: **Brezposelnega delavstva bomo imeli veliko.** Njegovo sta-

nje je pa ravno zato obupnejše, ker ni nikakih izgledov za ponovno zaposlitev niti spomlad, čeprav se stanje nekoliko popravi. Večji kader teh brezposelnih je spadal do sedaj pod okoliške občine, ki nimajo organiziranega socialnega skrbstva tako kakor mesta, čeprav jih v našem primeru Ptuj ni mnogo nadkriljevil. Kaj se je storilo in kaj se namerava storiti? Brezposelni, ki so bili do sedaj pristojni v mesto, so dobili začasno in zasilno zaposlitev pri nekih javnih delih. Še ti so bili vsled ustavitve dela, dne 25. januarja odpuščeni. Pomnožili so oni kader brezposelnih, ki so brez vsakih sredstev. Zvemo, da ostane v tem kadru tudi nad 100 delavcev »Petovije« ki se ne začne obratovati. Kaj pa brezposelni iz sedaj priključenih in ostalih okoliških krajev, ki so bili do svoje brezposelnosti vedno zaposleni v mestu? In v Ptuj nimamo niti ekspoziature Borze dela! V Ptuj nimamo poverjenstva Delavske zbornice! Na občinskem uradu opravlja uradnik, ki je itak zaposlen z drugimi funkcijami, posle, ki bi jih morala opravljati Borza dela. Uradne ure za ta opravila so pa določene na 2 dni v tednu. V Ptuj nam je nujno potrebna ekspoziatura Borze dela z vsaj enim zastavljencem! Potrebno nam je poverjenstvo Delavske zbornice! Vse to že dolgo zahtevajo in prosijo delavske in namesčenske strokovne organizacije, v katerih ima delavstvo nezadostno samopomoč. Merodajni faktorji zganite se!

Dobili smo »Javno kuhinjo«, ki je v pomoč najbednejšim. Mestna občina ji je votala Din 1000, pomožna akcija pa Din 3000, (Pomožna akcija je bila letos organizirana brez sodelovanja delavskih strokovnih organizacij). Pomožna akcija oskrbuje v tukaj-

Ljubljana

IV. (39.) delavski prosvetni večer »Vzajemnosti« in »Zarje«

Delavski oder »Vzajemnosti« je pripravil krasen program samih govornih zborov in recitacij v okviru lepih, umetniških prizorov in slik. Na sporedu so: Klopčičeva »Noč« in »Drečnik Andrej govori« ter še ena druga, nadalje Tone Seliškarjeva »Pisma iz ječe«. Govorniki zbor je poln, močan, prizori živi in slikoviti. Pravi užitek bo ta delavski prosvetni večer, ki bo v sredo, dne 24. februarja s pričetkom ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Soderuzice in soderugi, pridite vsi in pripeljite svoje znanice s seboj. Igrala bo tudi »Zarja«. O socialni književnosti bo predaval pisatelj Ivo Brnčič.

Ljubljanski predsednik občine ima po novem proračunu Din 96.000 letne nagrade ter nad Din 40.000 za uradni avtomobil. Dosljej je znašala predsednikova nagrada Din 86.000.

Sarajevo

Izobraževalno delo med slovenskim delavstvom. Če deluje kje kakšno delavsko kulturno društvo pod težkimi prilikami, je to gotovo delavsko kulturno društvo »Cankar« v Sarajevu. Daleč od svojega pravega kulturnega centra zbiramo članstvo v najtežjih materijalnih neprilikah, brez pravega razumevanja za moralno ali materialno podporo od strani tistih, ki bi bili za to poklicani. Društvo se bori za svoj obstanek, toda korak za korakom v najtežjih okoliščinah, vrši svoje izobraževalno delo med najrevnejšim slovenskim delavskim življenjem. Tako je dne 9. januarja t. l. stopilo društvo »Cankar« pred široko javnost z igro Ivana Cankarja »Kralji na Betajnovi« in se je ob tej priliki spomnilo 60-letnice rojstva in 18-letnice smrti našega največjega pisatelja. Društvo se torej trudi, da dela čast imenu, ki ga nosi. Igra sama je bila naštudirana z ogromnim naporom pod strokovnim vodstvom režiserja A. Ravnikarja. Vkljub vsem mogočim težkočam pa se je posrečilo posameznim soderugom in soderuzicam podati posamezne vloge v prav zadovoljivi obliki. S posebno dobro igro so k dobremu uspehu pripomogli Kantor (s. M. Teletko), Maks (s. L. Černe), župnik (s. A. Jerman), Francka (s. Strmškova) in Nina (s. A. Teletkova). Tudi vse ostale vloge so bile podane dobro. Ne bi pa bili objektivni, če ne bi hoteli omeniti tudi tega, kar bo v bodoče potrebno popraviti, čeprav je igra bila dobro naštudirana in odigrana. Opazilo se je, da je igra »Kralji na Betajnovi« za povprečne diletante pretežka. Nadalje je potrebna: točnost, urejena razsvetljava in pa absolutna disciplina igralcev. Dvogovori se morajo razvijati hitreje. Preglavice dela delavcem, živčim med drugim narodom, še izgovorjavi. Teh nekoliko dobro namišljenih pripomb, čeprav pozno, naj bi pripomoglo k nadaljnjemu napredu naših vrlih diletantov, od katerih se nadejamo še mnogo lepega in koristnega. Družnost!

V ogledalu

Kar je res je res. Na vprašanje nekega čitatelja o položaju katoliške cerkve v Franciji, odgovorja list avstrijskih legitimistov »Unter dem Doppeladler« tako-le: »Kljub ljudski fronti ni o kakšnem sovražstvu proti cerkvi v Franciji nobenega sledu. Tudi ni nobenega boja proti redovom ali svobodi katoliškega poduka kot v današnjem tretjem rajhu.« — »Slovenec« bo mogoče rekel, da se je legitimistom, s katerimi je pred desetletji enkrat pel slavo in čast njegovemu apostolskemu veličanstvu avstrijskemu cesarju, zmešalo in da so postali bolševiki.

Važno za vse ljubitelje vrtov, vrtnarje in kmetovalce. Znana in že l. 1869 osnovana mariborska trgovina semenja M. Berdajs stopa v tekoče poslovno leto z novim poletom. S sodelovanjem vrtnarskih in kmetijskih strokovnjakov je izdala letos katalog semenja, ki je brez dvoma edinstven te vrste. Cenik namreč ni prinaša le zgolj navedbo blaga in ceno, nego tudi za vsako vrsto dotične trave, sočivja ali cvetlič ob enem najprimernejši čas in način setve, zahtevajočo kakovost zemlje itd. Vsebuje razen tega tudi navodilo za gnojenje in najvažnejša gnojila. Neprecenljive vrednosti pa zelo obširen pregled živalskih in rastlinskih škodljivcev z natančnim opisom, kdaj in kako jih je treba pokončavati. Semena, ki jih prodaja ta priznana tvrdka, so iz najboljših inozemskih virov.

šnjih solah 400 otrok z mlekom in kruhom. Kaj pa z drugim? Listi pa poročajo o znesku Din 100.000, ki jih je dobila iz bednostnega sklada mestna občina Maribor. Čitali smo tudi o 18milijonskem posojilu za javna dela za — Maribor. (To posojilo bo služilo samo za odplačilo starih dolgov Mestni hranilnici in ne za nove investicije. Op. ur.) Z mnogo manjšo vsoto bi se dalo podzvrti pri nas, za naše razmere, marsikaj, kar bi olajšalo budo naših brezposelnih in ostalega revnejšega prebivalstva. Kdor pozna naš tlak, kdor pije našo vodo, ta ve, kako potrebni smo boljše tlakovanih ulic, vodovoda, kanalizacije in drugih prestopnih naprav. Kje ostajamo in zakaj ostajamo? K. K.

Sijajno obiskana predavanja v Savinjski dolini

V nedeljo, dne 14. t. m. se je vršilo dvoje predavanj o socialni zakonodaji, delavskih strokovnih organizacijah in delavskem tisku v Savinjski dolini, med našimi rudarji in keramičnimi delavci v Libojah in Zabukovci.

Obe predavanji sta bili sijajno posečeni in sta v vsakem oziru uspeli.

Prvo predavanje se je vršilo dopoldne v gostilniških prostorih pri Skobernetu v Libojah. Zanimanje za predavanje je bilo tolikšno, da so nekateri prišli ure daleč iz okoliških krajev. Predsedoval je naš stari borec s. Potočnik, predavali pa so ss. dr. Reisman, Eržen in Jelen. Kar pogrešamo v Libojah, je edinole to, da se ženske ne udeležujejo takih prireditev, čeprav je mnogo delavk, zlasti v keramični tovarni, ki jim je, kot pri delu, tudi v organizaciji in na predavanjih o delavskih pravicah, mesto ob strani moža.

Uspeh predavanja je bil:

16 novih naročnikov za »Delavsko Politiko«.

Libojski sodrugi se lahko ponašajo, da so, kar se tiče naročnikov »Delavske Politike«, v primeri s številom delavstva lahko marsikateremu kraju za vzgled; upamo, da bodo tako tudi ostali.

Naravnost manifestačen značaj pa je imelo predavanje v dvorani pri Skobernetu v Zabukovci. Tu se je zbralo poslušalcev, da se je v dvorani vse trlo. Kdor je prišel pravočasno, je še dobil sedež, ostali pa so se razmestili ob straneh dvorane in zgrnili na odru, kjer so zavzeli mesto tudi vrli pevci »Vzajemnosti«.

Za tiskovni sklad je daroval ob priliki predavanja s. G. Din 10.—, Neimenovani iz

Ko je naš stari znanec in župan našega rudarskega naselja s. Košak po 3. uri otvoril predavanje, je zapel pevski zbor delavski pozdrav. Nato so sledili referati predavateljev, ki so dopoldne predavali v Libojah. Zlasti so rudarje zanimala izvajanja s. dr. Reimana, ki jim je nazorno obrazložil, da za rudarje v državnih rudnikih v jugoslovanski socialni zakonodaji ni predvidene nobene socialne zaščite. Kolikor jih ščitijo zakoni, so starega avstrijskega izvora.

Več kot dve uri so vztrajali poslušalci, med njimi tudi veliko sodružic, ki so v Zabukovci izredno agilne in gotovo v veliko pomoč svojim možem, očetom in bratom v njihovem organiziranem boju za vsakdanji kruh in skromen obstoj.

S protestom so rudarji tudi sprejeli na znanje vest o preložitvi volitev v II. skupino rudarske zadrage. To odlaganje volitev bo samo povzročilo, da bo zmaga 14. marca še sijajnejša, prva pa mora biti izbojevana pri volitvah v Bratovske skladišnice 28. februarja.

Novih 26 naročnikov na »Delavsko Politiko« se je priključilo kadru starih, ki se zavedajo pomena lastnega delavskega tiska in pomagajo s svojo vztrajnostjo, da bo »Delavska Politika« v doglednem času lahko izhajala trikrat tedensko.

Zabukovski sodrugi in sodružice, zbrani okoli svojega župana, strnjeni v organizaciji in povezani med seboj kot naročniki »Delavske Politike« čuvajo socialistično trdnjavo v prelepi Savinjski dolini, bodreč delavstvo v ostalih krajih, da jih posnema.

Maribora Din 5.—, Šoštar Ferdo, Ljb. Din 15.—, Iskrena hvala!

VZAJEMNOST

Čelje

Občni zbor »Vzajemnosti« bo v nedeljo, dne 21. t. m. ob 9. uri v Delavski zbornici. Mnogo greše tista vodstva strokovnih in ostalih organizacij nad delavstvom, ki smatrajo, da je njih članstvo že dovolj zrelo za delavska vprašanja, če je dobilo njihovo legitimacijo. Pristop k »Vzajemnosti« pa se že smatra za luksuz. Vemo, da ni bilo med letom vse tako, kakor si vsi skupaj želimo, a največji del krivde nosijo oni, ki stojijo ob strani. Vodstvo podružnice bo v nedeljo polagalo račune, t. i. bilanco svojega dela in bi gotovo pokazalo lepši rezultat, da ni mnogo proletarijata stalo izven vrst organizacije. Pustimo vse izgovore (ki ne držijo), spoznajmo napako in pristopimo k »Vzajemnosti«. Kakor se pri večini društev pojavijo razne težkoče, trenja in nezadovoljnost, tako tudi pri naši »Vzajemnosti« ni bilo mogoče vsega na en mah odpraviti. O delu vodstva pravilno odloča le članstvo, nikakor pa ne oni, ki jim je vsak izgovor dobrodošel. Kdor se zaveda važnosti kul-

turne misije za delavstvo, ne bo manjkal v nedeljo na občenem zboru, kjer se bodo pred pričetkom občenega zbora sprejemali novi člani, ki bodo tudi lahko izrazili svoje mnenje in z nasveti pomagali, da bo delavsko izobraževalno delo res uspevalo. — Svit.

Kranj

»Vzajemnost« priredi v nedeljo, dne 21. t. m. ob 16. uri v dvorani pri Semenu burko v treh dejanjih: »Trije vaški svetniki«. Vljudno vabljeni!

Ruše

Velik pevski koncert

priredi »Vzajemnost« v nedeljo, dne 21. t. m. v »Sokolskem domu« z začetkom ob 3. uri pop. Sodeluje pevsko društvo »Grafika« iz Maribora. Nastopi tudi tamburaški odsek »Vzajemnosti« iz Ruš. Sodruge, zlasti mariborske, opozarjamo na to prireditev in jih vabimo k čim večji udeležbi!

Lesce

»Vzajemnost« bo v nedeljo, dne 21. februarja vpriporila tragedijo v štirih dejanjih »Kammlom«. Pričetek ob 7. uri zvečer v narodni šoli. Pridite!

Delavski pravni svetovalec

Prazniki in izstavitve (Hrastnik)

Vprašanje: V kolektivni pogodbi, ki velja za naše podjetje, je točno določeno, katere dneve je šteti za praznike, ko se v podjetju ne dela. Vključno temu pa delavci praznujejo tudi še ob drugih dnevih. Ali imajo pravico do mezde za izstavitve za te dni?

Odgovor: Ako je v kolektivni pogodbi točno določeno, katere dneve je šteti za praznike, pa se v podjetju praznuje tudi še izven teh dni, imajo delavci v smislu ša 220 o. z. pravico do mezde za vse one dni, ko so bili za delo pripravljani, pa niso delali, dasiravno niso ti dnevi v kolektivni pogodbi predvideni kot prazniki.

Kdaj je rubljiva delavska mezda? (Hrastnik)

Po šu 3 zakona iz leta 1873 (zakon o zavarovanju in izvršbi na prejemke iz službenega razmerja z dne 29. aprila 1873 Državni zakonik št. 68) so rubljivi prejemki nestalnih nameščencev, med katere spadajo tudi vsi delavci v tovarnah itd. šele, ko je delo ali služba opravljena in ko je potekel dan, ko je bilo zaslužek po zakonu, pogodbi ali običaju izplačati. Na plačilni dan delavčeva mezda torej še ni rubljiva, ampak jo more upnik zarubiti šele, ko je plačilni dan potekel, to se pravi, da more zarubiti le tisti delavčev zaslužek, ki ga delavec ob vsakokratnem izplačilu ne dvigne, ampak ga morda pusti pri delodajalcu. To pa je seveda v zelo redkih pri-

merih, tako da je mezda delavca v splošnem nerubljiva.

Zastaranje pogrebnih stroškov (Št. Vid)

Vprašanje: Župniku dolgujem še iz leta 1932 večji znesek iz naslova pogrebnih stroškov. Župnik me od takrat niti enkrat ni opominal in tudi jaz nisem terjatve priznal. Ali je župnikova terjatev zastarala?

Odgovor: Župnikovo terjatev je šteti med terjatve oseb, ki so javno postavljene za oskrbovanje določenih poslov v smislu ša 1486 t. 6 občega državlanskega zakonika, vsled česar je njegova terjatve po navedenem zakonitem določilu po preteku 3 let zastarala.

NOGAVICE:

svilene

od Din 11.— naprej

flor

od Din 12.— naprej

moške

od Din 3-50 naprej

Županstvo občine Trbovlje

javlja pretresljivo vest, da je v sredo, 17. t. m. umrl bivši dolgoletni župan gospod

Gustav Vodušek

šol. ravnatelj in nadzornik v p., imejitelj reda Belega orla, Jugoslovanske krone in Sv. Save.

Zaslužnemu pokojniku ohranimo trajen spomin!

Zadružna elektrarna v Trbovljah

javlja pretresljivo vest, da je v sredo, 17. t. m. umrl njen dolgoletni podpredsednik gospod

Gustav Vodušek

šol. ravnatelj in nadzornik v p., imejitelj reda Belega orla, Jugoslovanske krone in Sv. Save.

Zaslužnemu pokojniku ohranimo trajen spomin!

Patentirali smo izdelavo garantirano nepremočljivega Hubertus-sukna.

Ker nikomur ne prodajamo Hubertus-sukna, dobe se samo pri nas vsem znani

HUBERTUSI

katerih nepremočljivo sukno izdelujemo po patentu št. 7644/31.

Vsakdo, kdor je pri nas enkrat kupil je postal naš stalni odjemalec!

TIVAR-HUBERTUSI
iz garantirano nepremočljivega sukna

TIVAR-OBLEKE